

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
Deputat Robert Alecu

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 183 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și pentru modificarea art. 12 din anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

I. Motivul intervenției legislative

Propunerea privește remunerarea activității didactice desfășurate în regim de plată cu ora în învățământul preuniversitar de stat. Obiectivul este stabilirea unui tarif care să recunoască pregătirea și evaluarea aferente orei de predare, prin raportarea bazei salariale la norma didactică legală a categoriei. Se păstrează condițiile de ocupare a orelor, durata generală a muncii și normele didactice aplicabile.

Art. 183 alin. (5¹) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, introdus prin art. LIII pct. 7 din Legea nr. 141/2025, utilizează, începând cu 1 septembrie 2025, numărul mediu lunar de ore lucrătoare drept divizor al bazei salariale. Art. 6 din normele aprobate prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6.394/2025 aplică acest mecanism. Începând cu 1 iulie 2026, HG nr. 146/2026 stabilește reperul de 166,667 ore lunar, în medie. Modificarea formulei plății cu ora rezultă din legea educației; hotărârea privind salariul minim nu constituie actul care a introdus-o.

Art. 207 alin. (1) din Legea nr. 198/2023 distinge activitatea directă de predare de ansamblul activităților care alcătuiesc timpul de muncă al personalului didactic. Pregătirea lecțiilor, evaluarea și activitățile aferente predării se desfășoară și în afara orei la clasă. Raportarea remunerației unei ore de predare la întregul timp lunar de muncă nu exprimă distinct această componentă a activității. Inițiativa propune un reper salarial întemeiat pe norma didactică, fără a echivala ora de predare cu întreaga durată a muncii necesare realizării ei.

Divizorul ales este produsul dintre patru și norma didactică săptămânală legală. Convenția de patru săptămâni era utilizată și de art. 9 din normele aprobate prin Ordinul nr. 4.827/2018: unei norme de 18 ore îi corespundea un divizor de 72. Alegerea păstrează un reper administrativ cunoscut și permite diferențierea după norma fiecărei categorii. Cele patru săptămâni sunt o convenție pentru calculul tarifului; plata lunară se face pentru orele efectiv desfășurate. Convenția nu reprezintă durata calendaristică a tuturor lunilor și nu garantează că remunerația lunară prin plata cu ora coincide cu salariul lunar pentru un post întreg.

O revenire uniformă la divizorul 72 ar ignora diferențele legale dintre funcții și derogările temporare. Art. LVIII din Legea nr. 141/2025 stabilește, pentru perioada prevăzută de acesta, norme diferite de cele permanente din Legea nr. 198/2023. Norma de referință propusă urmărește legea aplicabilă perioadei remunerate, fără reducerea divizorului ca efect al unei degrevări individuale ori al încadrării cu timp parțial.

Sesizarea analizată semnalează dificultăți de remunerare, dar nu conține date naționale care să permită estimarea numărului de beneficiari sau a pierderilor agregate. Expunerea nu preia ca fapte demonstrate afirmațiile privind discriminarea, încălcarea salariului minim ori un cuantum național al pierderilor. Fundamentarea juridică se bazează pe actele normative, iar fundamentarea cantitativă necesită informațiile solicitate Guvernului.

II. Soluția legislativă și elementele noi

Art. I modifică art. 183 alin. (5¹) și introduce alin. (5²)–(5⁶) în Legea nr. 198/2023. Baza de calcul păstrează salariul de bază al funcției de predare, vechimea, gradul didactic și majorările ori sporurile prevăzute de lege. Pentru personalul care ocupă și funcții de conducere, de îndrumare și control se folosește funcția de predare. Drepturile deja recunoscute pentru învățământul primar se stabilesc potrivit Legii-cadru nr. 153/2017 și interpretării obligatorii din Decizia ÎCCJ nr. 37/2025.

Norma săptămânală de referință este cea legală a funcției și tipului de învățământ, inclusiv derogările aplicabile. Reducerile și degrevările individuale, inclusiv cele aferente mentoratului, nu generează un tarif mai mare. Pentru funcțiile normate pe post se utilizează volumul de activitate directă aferent postului întreg, potrivit planurilor-cadru, programelor sau normelor aplicabile. Se includ orele remediale obligatorii și nu se scad orele din program atribuite altor cadre didactice; se exclud orele suplimentare remunerate distinct prin plata cu ora.

Formula este unitară pentru persoanele legal încadrate prin contract individual de muncă, inclusiv cadrele didactice asociate și pensionate. Ea nu se extinde la onorariile aferente contractelor civile. Remunerația lunară rezultă din tariful orar și orele efectiv desfășurate. La cerere, angajatorul comunică în scris, în 15 zile, baza salarială, norma de referință, tariful și orele remunerate.

Art. II corelează art. 12 din anexa nr. I, capitolul I, litera B la Legea-cadru nr. 153/2017 cu Legea nr. 198/2023. Pentru plata cu ora se utilizează trimiterea la formula din legea educației, evitând două reguli concurente. Salarizarea prin cumul păstrează raportarea la norma didactică potrivit legislației aplicabile.

Art. III reglementează intrarea diferențiată în vigoare, aplicarea pentru activitatea viitoare și actualizarea normelor în 30 de zile. Art. IV identifică bugetul de stat și ordonatorii competenți și stabilește pregătirea necesarului bugetar și a sistemelor de calcul. Bursele elevilor și compensațiile pentru perioade anterioare nu fac obiectul propunerii.

III. Impactul socioeconomic

Beneficiarii direcți sunt persoanele legal încadrate pentru activitate didactică remunerată prin plata cu ora în învățământul preuniversitar de stat. Pentru aceeași bază salarială, tariful crește în cazurile în care produsul dintre patru și norma săptămânală este inferior numărului mediu lunar de ore lucrătoare. Măsura urmărește creșterea atractivității orelor disponibile pentru personalul calificat. Ocuparea efectivă a orelor depinde și de distribuția personalului, condițiile de muncă și organizarea școlilor.

Costurile sunt suportate de bugetul public și includ drepturile salariale suplimentare, contribuțiile angajatorului și adaptările administrative. Raportul dintre beneficiile educaționale urmărite și costul bugetar nu poate fi cuantificat în lipsa datelor privind orele ocupate, bazele

salariale și necesarul de personal. Nu se afirmă o îmbunătățire demonstrată a rezultatelor elevilor și nici existența unor economii bugetare care să compenseze integral cheltuiala.

Propunerea nu instituie obligații financiare ori de raportare noi pentru întreprinderi și nu reglementează finanțarea operatorilor privați. Nu au fost identificate efecte directe asupra mediului înconjurător. Eventualele efecte macroeconomice prin venituri și consum depind de amploarea măsurii și nu sunt estimate în această etapă. Nu se creează o instituție nouă și nu se transferă o obligație nouă de finanțare autorităților locale.

IV. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Propunerea majorează cheltuielile de personal. Sursa normativă este bugetul de stat, prin Ministerul Educației și Cercetării și prin ordonatorii principali de credite care finanțează unitățile potrivit reglementărilor speciale. Identificarea bugetului plătitor nu dovedește disponibilitatea creditelor și nu înlocuiește măsurile efective de acoperire a cheltuielii suplimentare.

Estimarea se realizează pe fiecare categorie și perioadă: tariful nou este $B/(4 \times N)$, unde B reprezintă baza salarială brută legală și N norma săptămânală de referință. Diferența salarială brută se determină prin însumarea produselor dintre orele efectiv remunerate și diferența dintre tariful nou și tariful aplicabil în scenariul fără proiect. Se adaugă contribuțiile angajatorului și costurile administrative. Veniturile fiscale și de asigurări sociale suplimentare se evidențiază separat; acestea nu se confundă cu economii la cheltuielile salariale.

Exemplu exclusiv ilustrativ: la o bază brută de 8.000 lei și o normă de 20 de ore, tariful propus este 100 lei brut pe oră, față de aproximativ 48 lei la divizorul 166,667. Exemplul nu reprezintă o medie salarială națională. Pentru o normă de 18 ore, același calcul produce aproximativ 111,11 lei; pentru 26 de ore, aproximativ 76,92 lei. Volumul de ore, drepturile și normele aplicabile fiecărei persoane sunt necesare estimării totale.

Evaluarea financiară trebuie să acopere anul curent și următorii patru ani, conform art. 15 din Legea nr. 500/2002, precum și perioada de cinci ani cerută de art. 31 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 24/2000. Pentru anul 2026, formula salarială nouă nu generează cheltuieli, potrivit calendarului propus; eventualele costuri de pregătire depind de data publicării. Pentru anii 2027–2030, cuantumulurile nu sunt încă determinate. Calendarul estimării trebuie actualizat dacă adoptarea intervine ulterior. Proiecția trebuie să includă încetarea derogărilor privind normele didactice la începutul anului școlar 2029–2030, dacă nu intervin modificări legislative.

Datele indisponibile sunt volumul lunar de ore plătite pe categorii, distribuția bazelor salariale și a sporurilor, cheltuiala actuală, normele pentru posturile cu programe diferite și costul actualizării aplicațiilor. Solicitarea anexată cere Guvernului fișa financiară, ipotezele de calcul, scenariul fără proiect, măsurile de acoperire și verificarea de către Ministerul Finanțelor. Ea nu este prezentată ca fiind deja transmisă sau soluționată.

Nu a fost emisă o declarație de compatibilitate fiscal-bugetară în lipsa datelor care să o susțină. Fișa financiară și declarația prevăzute la art. 15 din Legea nr. 69/2010 trebuie completate în procedură, înainte de adoptare, pe baza estimării și a măsurilor de acoperire. Dacă acestea impun modificarea proiectului, expunerea de motive se actualizează. Excepția privind evaluarea preliminară din art. 7 alin. (6) al Legii nr. 24/2000 nu înlătură cerințele constituționale și legale privind finanțarea.

V. Impactul asupra sistemului juridic și drepturilor fundamentale

Intervențiile sunt limitate la Legea nr. 198/2023 și la art. 12 din anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017. Normele aprobate prin Ordinul nr. 6.394/2025 și actele de aplicare ale salarizării trebuie corelate în termenul stabilit de lege. Elementele esențiale ale calculului sunt reglementate prin lege; ordinul poate detalia evidența, calculul și plata, fără a schimba formula, baza ori norma de referință.

Regula urmărește tratamentul unitar al persoanelor aflate în situații comparabile, potrivit art. 16 și art. 41 din Constituție. Diferențele de tarif derivă din baza salarială și norma funcției. Proiectul nu modifică accesul la profesie, durata generală a muncii sau condițiile de ocupare a orelor. Orelor desfășurate anterior aplicării sunt remunerate potrivit legislației de la data activității, cu respectarea art. 15 alin. (2) din Constituție. Comunicarea calculului facilitează verificarea drepturilor salariale și nu constituie o procedură prealabilă obligatorie accesului la instanță.

Directiva 1999/70/CE, acordul-cadru, clauza 4, impune nediscriminarea lucrătorilor pe durată determinată comparabili, în lipsa unor motive obiective. Hotărârea CJUE în cauza C-307/05, Del Cerro Alonso, este relevantă pentru condițiile de muncă remunerate. Formula propusă nu diferențiază tariful exclusiv după durata contractului sau statutul de pensionar. Propunerea nu transpune o directivă și nu afirmă că actualul mecanism a fost declarat contrar dreptului Uniunii Europene.

Nu se creează un registru național ori o colectare nouă de date personale. Angajatorii folosesc evidențele existente pentru obligațiile de salarizare, cu respectarea Regulamentului (UE) 2016/679, în special art. 5, 6 și 32. Datele de fundamentare se solicită agregat, cu evitarea identificării indirecte în categoriile cu foarte puține persoane. Nu au fost identificate o schemă de ajutor de stat sau norme tehnice pentru produse care să impună o notificare europeană prealabilă.

Încadrarea propusă este aceea de lege ordinară, deoarece reglementarea privește calculul salarial și corelările necesare, fără modificarea organizării generale a învățământului ori a regimului general al raporturilor de muncă. Distincția privind natura ordinară a salarizării este susținută de Decizia CCR nr. 645/2005. În raport cu art. 75 alin. (1) din Constituție, Senatul este prima Cameră sesizată, iar Camera Deputaților este Camera decizională.

VI. Consultările, avizele și informarea publică

Documentul de la care pornește inițiativa este o sesizare individuală; aceasta nu este echivalentă cu o consultare instituțională a federațiilor sindicale ori a organizațiilor profesionale. La redactare nu au fost furnizate procese-verbale, puncte de vedere sau dovezi ale unor consultări organizate pentru acest proiect. În consecință, nu sunt atribuite organizațiilor recomandări ori susțineri neverificate. Se propune examinarea soluției și a situațiilor privind funcțiile normate pe post împreună cu ministerul de resort și organizațiile reprezentative, în procedura parlamentară.

Avizele Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social urmează să fie solicitate prin Biroul permanent și serviciile Senatului, potrivit art. 94 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Regulamentul Senatului. Consultarea CES este obligatorie pentru domeniile salarial și educațional, potrivit art. 2 și art. 5 din Legea nr. 248/2013. Informarea Guvernului este obligatorie când inițiativa implică modificarea prevederilor bugetare, potrivit art. 111 alin. (1)

din Constituție. În această etapă nu sunt anexate avize primite sau un punct de vedere al Guvernului. Referirile la acestea se vor introduce după primire, potrivit art. 31 alin. (3) din Legea nr. 24/2000.

Nu au fost furnizate dovezi ale unor activități de informare publică deja realizate pentru această propunere. Potrivit art. 95 alin. (6) din Regulamentul Senatului, propunerile se publică pe pagina de internet a Senatului după înregistrare. Informarea pentru aplicare va trebui să explice formula, data aplicării și dreptul cadrului didactic de a primi propriul calcul salarial. Nu se prezintă drept realizate activități viitoare de publicare, instruire ori consultare.

VII. Măsurile de implementare

Ministerul Educației și Cercetării actualizează normele metodologice în 30 de zile, după consultarea federațiilor sindicale reprezentative în condițiile proiectului. Normele trebuie să permită identificarea neechivocă a reperului pentru fiecare funcție normată pe post, evidența orelor efective și calculul proporțional pentru perioade cu baze salariale diferite. Ordonatorii principali de credite fundamentează necesarul bugetar și pregătesc sistemele de calcul; unitățile angajatoare verifică încadrarea, orele și drepturile fiecărei persoane.

Nu se creează structuri administrative noi. Adaptarea se realizează prin actualizarea aplicațiilor de salarizare și instruirea personalului existent. Costurile și timpul necesar acestor operațiuni trebuie incluse în fundamentarea financiară. Întârzierea ordinului sau o eroare a aplicației nu suspendă dreptul stabilit de lege. Calculul poate fi verificat potrivit formulei legale, iar litigiile salariale rămân supuse căilor și termenelor existente.

Art. I și II intră în vigoare la începutul anului școlar următor celui al adoptării, în acord cu art. 10 alin. (2) din Legea nr. 198/2023. Textul prevede și situația excepțională a unei publicări atât de târziu încât data de aplicare ar preceda termenul constituțional de intrare în vigoare; în această situație se utilizează începutul anului școlar următor publicării. Dispozițiile de pregătire intră în vigoare la trei zile de la publicare. Contractele în curs sunt supuse formulei noi numai pentru activitatea desfășurată după data aplicării.

Surse principale

Legea nr. 24/2000, republicată, art. 6–7 și 30–34:

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/21698>

Legea nr. 198/2023, art. 10, 139, 183, 207–208:

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/311757> ; Legea nr. 141/2025, art. LIII pct. 7 și LVIII: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/300022>

Ordinul nr. 6.394/2025, norme, art. 6–10:

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/302463> ; reper istoric Ordin nr. 4.827/2018, norme, art. 9: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/204545>

HG nr. 146/2026, art. 1: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/308231> ; Legea-cadru nr. 153/2017, anexa I, cap. I, lit. B, art. 8 și 12:

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/298840>

Legea nr. 500/2002, art. 15: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/268788> ; Legea nr. 69/2010, art. 15–17: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/298843>

ÎCCJ nr. 37/2025: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/295802> ; CCR nr. 645/2005: <https://legislatie.just.ro/Public/FormaPrintabila/00000G2CU1W1E1ONOT71F3IGE0D4NQY9>

Directiva 1999/70/CE, acord-cadru, clauza 4: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:31999L0070> ; CJUE, C-307/05: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:62005CJ0307>

Legea nr. 248/2013, art. 2 și 5–7: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/150073> ; Regulamentul Senatului, art. 93–95, republicarea aprilie 2026:

https://www.senat.ro/pagini/reg_sen/REGULAMENTUL_SENATULUI_republicare_APRILIE_2026_.pdf

Regulamentul (UE) 2016/679, art. 5, 6 și 32: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>

Inițiator,
Deputat Robert Alecu
Circumscripția electorală nr. 04 Bacău

Semnătura: 02.10.2026

Data:

TABEL AL SUSȚINĂTORILOR

Lege pentru modificarea și completarea art. 183 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și pentru modificarea art. 12 din anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr. crt	Nume și prenume	Calitatea	Grup / statut	Semnătura
1	Alecu Robert	deputat neafiliat		
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				

Data: _____

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
Deputat Robert Alecu

SOLICITARE PRIVIND FUNDAMENTAREA FINANCIARĂ

Către: BIROUL PERMANENT AL SENATULUI

În atenția președintelui Senatului

Obiect: fișa financiară și datele necesare fundamentării propunerii legislative privind plata cu ora a personalului didactic

În vederea fundamentării propunerii legislative anexate, vă solicit să dispuneți transmiterea către Guvern a cererii de elaborare și transmitere către Senat a fișei financiare prevăzute la art. 15 din Legea nr. 500/2002, în termenul de 45 de zile de la primirea solicitării de către Guvern, prevăzut de alin. (2) al aceluiași articol. Solicit, distinct, informarea Guvernului în temeiul art. 111 alin. (1) din Constituție și punctul de vedere asupra inițiativei. Solicitarea este formulată și în raport cu art. 15 din Legea nr. 69/2010 și cu cerințele art. 138 alin. (5) din Constituție.

Fișa financiară trebuie să distingă efectele asupra veniturilor și cheltuielilor bugetului general consolidat pentru anul curent și următorii patru ani, cheltuielile de personal, contribuțiile, costurile administrative, eşalonarea creditelor și măsurile efective de acoperire a cheltuielii suplimentare. Vă rugăm să indicați compatibilitatea măsurii cu strategia fiscal-bugetară, legea bugetară anuală și plafoanele de cheltuieli. Fișa financiară se solicită distinct de punctul de vedere asupra oportunității proiectului.

Pentru verificarea estimării, vă rog să solicitați Guvernului, Ministerului Finanțelor și Ministerului Educației și Cercetării următoarele date, în formă agregată, fără nume, coduri numerice personale ori alte elemente de identificare a cadrelor didactice:

- a) numărul lunar de ore efectiv remunerate prin plata cu ora, pentru anul școlar 2025–2026 și lunile disponibile din anul școlar 2026–2027, distinct pe județe, tipuri de unități, funcții și norme de referință;
- b) numărul persoanelor încadrate în acest regim, distinct pentru titulari, persoane angajate pe durată determinată, cadre didactice asociate și pensionate, cu indicarea posibilelor suprapuneri între categorii;
- c) distribuția bazelor de calcul și a tarifelor brute, incluzând vechimea, gradele didactice, majorările și sporurile relevante; pentru învățământul primar, evidențierea tratamentului majorării prevăzute la art. 8 din anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017;
- d) cheltuiala brută anuală aferentă PCO, contribuțiile angajatorului și impactul estimat în încasările fiscale și de asigurări sociale, fără confundarea cheltuielii brute cu impactul net consolidat;

e) metoda de stabilire a volumului săptămânal de activitate directă pentru fiecare funcție normată pe post, precum și situațiile în care planurile-cadru sau programele de activitate stabilesc volume diferite;

f) costul și calendarul actualizării aplicațiilor de salarizare, necesarul de instruire și ordonatorii de credite responsabili;

g) scenariul de bază fără adoptarea inițiativei, ipotezele privind numărul de ore, evoluția salariilor și a normelor didactice și o analiză de sensibilitate pentru variația volumului de ore.

Vă rog să solicitați instituțiilor sesizate să precizeze explicit informațiile indisponibile și instituțiile care le dețin. Nu solicităm identificarea profesorilor sau elevilor și nici transmiterea dosarelor individuale.

Anexe: textul propunerii legislative și expunerea de motive. Solicitarea va fi înregistrată și dovada transmiterii va fi păstrată în dosarul inițiativei.

Inițiator,
Deputat Robert Alecu
Circumscripția electorală nr. 04 Bacău

Semnătura: _____

Data: 07.10.2026